

EL REPTE REVOLUCIONARI DAVANT EL PROBLEMA HOSPITALARI DE BARCELONA

J.L. Ausín Hervella

La vida hospitalària de Barcelona en gairebé tot el segle XIX havia estat vinculada a l'únic establiment civil de la ciutat, l'Hospital de Santa Creu, que era molt criticat per les condicions higièniques i per la gestió clerical. Representava un model basat en la caritat, no compatible amb les noves idees de beneficència de responsabilitat pública i de docència mèdica moderna. Encara que la llei de beneficència de 1849 encomanava a l'Estat, la Diputació i l'Ajuntament la responsabilitat de fundar i mantenir diferents tipus d'hospitals, aquesta obligació havia estat negligida per totes tres institucions.

Com en les situacions revolucionàries anteriors, el règim que neix amb "La Gloriosa" promou una sèrie d'iniciatives que s'orienten a corregir aquestes mancances, i s'identifiquen dins el Sexenni fins a tretze propostes de diferents tipus d'hospital destinades a millorar la situació dels malalts pobres. Tanmateix, cap d'elles es materialitzarà ni tan sols en uns plànols detallats.

Durant els aldarulls d'abril de 1870, s'organitzen fins a set hospitals de sang, abans de portar els ferits a l'Hospital de Santa Creu o al Militar. Durant la febre groga del mateix 1870, també identifiquem set hospitals d'atenció als malalts, altres tres d'observació i sis d'evacuació; tots ells improvisats en dies o en hores, perquè les estructures fixes eren absolutament inadequades. Al llarg de tot el segle a Barcelona li ha mancat un hospital d'infecciosos.

Les poques realitzacions sanitàries del Sexenni van ser d'iniciativa benèfica privada, concretament laica, dins de les escasses mostres d'aquest tipus que pot presentar Barcelona: les cases de socors dels Amics dels Pobres (les úniques de la ciutat en molts anys) i la Creu Roja.

La importància de l'estudi de les iniciatives esmentades i de les migrades concrecions deriva de l'anàlisi del tipus de necessitat que pretenien solucionar i dels seus promotors, que són renovadors. La manca de realitzacions es relaciona amb la inestabilitat del període i té com a rerefons un model de societat local amb escàs interès social, amb una elit dedicada, per una banda, a la industrialització i, per l'altra, a la Renaixença, que no desenvolupa una administració forta i prefereix el model caritatiu. En el bàndol contrari, la radicalitat proletària esperava totes les solucions de l'abolició de la propietat privada.